

Korpen,
efter *Edgar Allan Poe.*

Trött en natt jag satt och drömde vid en gammal bok, der glömde
underlige forntidstankar sväfvade min syn förbi.
Knapt jag börjat slumra, förr än något knackade på dörren,
något pickade på dörren – ticketick det ljud deri.
Upp jag blickade och sade, väckt ut ur mitt drömmeri:
”nå, stig in! hvem söker ni?”

Aldrig går det ur mitt minne: årets sista natt var inne,
i mitt rum, som i mitt sinne, skred dess skuggors tåg förbi.
Längtande till morgonstunden, höll jag mig vid boken bunden;
ack, men djupt i hjertegrunden, ack, som alltid, ljud deri,
hennes namn, som här förklungit – Leonor det klingar i
änglasfärers harmoni.

Är det vinden nu, som hviner i de purprade gardiner?
Hur det prasslar, hur det rasslar i de tunga draperi!
Och hvad annat förr mig hände, aldrig sådan skräck jag kände,
aldrig hemskare sig tände flamman i min fantasi,
och jag hviskar, icke hörbart, blott att varda skräcken fri:
”stig då in! hvem söker ni?”

Snart jag öfvervann min häpnad; som en man med mod beväpnad
sade jag: ”hvem ni må vara, så förlåt mitt bryderi!
Jag var sänkt i slummer, förr än eder knackning ljud på dörren
sakta, sakta, knapt att akta ... Kom, se nu är vägen fri!”
Ut jag såg i förstugången, men hvad såg jag väl deri?
Endast skuggors feeri.

Ut min blick i mörkret irrar, in i nattens djup han stirrar,
och en dröm min själ förvirrar med onämnelig magi.
Ej den djupa tystnad störes ... ”Leonor!” det hviska höres,
”Leonor!” det ljud tillbaka. O, hvad smärta ljud deri!
Hvilka äro de som vexla detta qväfda hjertesкри?
Jag och eko, endast vi.

Medan så mitt inre flammar, står jag åter i min kammar,
och hvad hör jag? Än en knackning. Något hemligt är deri!
Hastigt rinner mig i hågen: åh, det är på fönsterbågen!
Still, I tankar, I som frågen, hvad af detta månde bli,
still, mitt hjerta, tills jag funnit, att det mystiska häri
var – en vind, som flög förbi!

Ha, då fönstret upp jag kastar, in en korp i rummet hastar –
hvilken fågel, hvilken uppsyn! Sekler skönjas ju deri.
Upp till dörrens karm han svingar, sätter sig med fälda vingar
på en marmorbild af Pallas, stannar der, från tvekan fri,
ja, på bysten öfver dörren sitter han så trygg och fri

som i skogens sceneri.

Hvad? Jag tror, att hans besatta uppsyn lockar mig att skratta.
Kan hans min, den vishetsdryga, läka min melankoli?
Sändebud från nattens länder, dit du kanske återvänder,
gamle korp från Stygens stränder, säg, då du min gäst vill bli,
säg ditt namn i underjorden, säg, hur nämnes du deri?
Korpen svarade: Förbi.

Underligt jag fann det vara, att en fågel så kan svara;
fast hans svar var ett ord bara och med föga mening i,
ty bland alla menskosöner hvem har rönt hvad här jag röner,
att en kolsvart fågel kröner dörrrens karm så trygg och fri,
sitter på en bild af Pallas som i skogen trygg och fri,
kallande sig sjelf Förbi?

Korpen, som allt jemt vill tjena till en hjälmkam åt Atena,
sade detta ord allena; han har tömt sin själ deri.
Ej den djupa tystnad stör han, ingen enda fjäder rör han. –
”Hopp och vänner flugit från mig; snart väl skiljas äfven vi”,
så jag sade: ”när är stunden, då vi skiljas, äfven vi?”
Korpen sade då: förbi.

Att en fågel så kan svara hör ju till det underbara;
dock, han säger ett ord bara, som han kanske öfvats i
af en skald, hvars hårda öde, förrn han lades till de döde,
ville, att hans strängar ljöde till det enda ord: förbi –
att hans sång, den Brustna, ljöde i det enda hjerteski:
förbi, förbi!

Midt för dörr och korp jag rycker soffan fram, ty, som jag tycker,
bör den underliga gästen mildra min melankoli,
och på soffans sammet sänker jag mig ner och eftertänker
hvad i fågelns ögon blänker, hvad det är för trolleri
i hans dystra Hadesskepnad, hvad det är för mening i
detta hesa rop: förbi.

Så jag länge öfverväger, ej ett enda ord jag säger,
korpen stirrar – hu, han eger i sin blick en hemsk magi!
Tankfull lutar jag mitt sjuka hufvud mot det sammetsmjuka
hyende, hvars purpur lampan sprider skiftningar uti.
Ack, den tid, då *hennes* hufvud lutade i svärmeri
mot dess purpur, är förbi!

O, igenom rummet simma ambraskyar som en dimma!
Lyss! jag tycker mig förnimma änglars tysta steg deri.
Fören I från Gud en helsning, kommen I med hopp och frälsning,
frälsning, ack, från *hennes* minne, som min ande fångslats i?
O, är ögonblicket inne, då min själ kan varda fri? –
Korpen ropade: förbi!

Du profet och leviatan, kanske fågel, kanske satan,
slungad hit av menskofrestarn eller stormens raseri,
säg min arma själ, som lider, som besegrad ännu strider,
i hvars spår förtviflan skrider – säg, hvad änden månde bli!
Fins i Gilead ännu balsam, fins ett hopp att varda fri?
Korpen svarade: förbi!

Du profet och leviatan, kanske fågel, kanske satan,
säg mig vid den Gud vi dyrka och vi alla lefva i,
väntar ingenstädes freden? Förer ej den tunga leden
till ett fjärran saligt Eden, der jag åter slutes i
hennes famn, hvars namn ju klingar uti himmelsk harmoni?
Korpen svarade: förbi!

Bort demon! Vik genast hädan till den djupa afgrund, dädan
hit du lände! Ut i natten! Höj du der ditt hesa skri!
Lemna ej ett dun till minne af det ord, som qvalt mitt sinne!
Är ej ögonblicket inne, att du lemna dörren fri,
fritt mitt hjerta, som du borrat djupt din rofdjursnäbb uti?
Korpen svarade: förbi!

Vingen ej han röra gitter; – qvar sen åratat han sitter,
sitter öfver dörrn och stirrar med en blick af hexeri.
Och när lampans skimmer strömmar öfver hans och mina drömmar,
ser jag, hur hans skugga faller öfver golf och draperi.
O, den hemska svarta skuggan dväljes jemt min själ uti,
suckande: förbi, förbi!

Viktor Rydberg.

[ur Ny Illustrerad Tidning, 6 januari 1877, sid. 6]